5-2 Degeneratív ízületi és gerinc betegségek / kórállapotok következtében vagy legalább 6 hónappal a beavatkozások után kialakult funkciózavar / fogyatékosság miatt szükséges rehabilitáció ellátási programja

I szint 2200 szakmakód

Az ízületi struktúrák valamennyi elemének fokozatos progresszív károsodása jellemzi. Tünetei a fájdalom és funkcionális károsodás. Romlik az ízület mozgásképessége, izomgyengeség, ízületi kontraktúrák alakulhatnak ki. A fájdalom és a funkció mértéke határozza meg a műtétek szükségességét. A rehabilitációt a mozgásfunkció romlása és a kifejezett fájdalom teszi szükségessé, mely az alapbetegség miatt vagy legalább 6 hónappal a műtétek után alakul ki. A mozgásfunkció romlás és a kifejezett fájdalom következtében akadályozott az önellátás, járás, ezáltal a cselekvőképesség és a társadalmi részvétel.

1. A páciensek állapotának jellemzése

1.1. Betegség / rendellenesség és a kialakult károsodás / funkciózavar / fogyatékosság leírása

Lásd a NEAK honlapján közzétett kitöltési útmutatót, illetve törzseket, továbbá a 6. pont tartalmazza a szakmai ajánlást.

1.2. Állapot-súlyosság: A rehabilitációra kerülő személyek állapot-súlyossága a program kezdetén limitek megadásával: közepesen súlyos / enyhe

1.3. Humánerőforrás szükséglet

1.3.1. Ápolói szükséglet: általános jellegű, Közepes/kicsi

1.3.2. Speciális szakdolgozó szükséglet alapcsomag: gyógytornász, fizikoterápiás szakasszisztens, ergoterapeuta, heti 1-2 napon pszichológus, hydroterápiát is végző fizikoterápiás asszisztens, gyógymasszőr, dietetikus, szociális munkatárs, hetente 1 nap ortopéd műszerész

1.4. Fogyóanyag szükséglet

1.4.1. Napi átlagos gyógyszer szükséglet közepes

Alapbetegség(ek) miatt szükséges típusos gyógyszerek: direkt fájdalomcsillapítók: WHO 1 lépcső: szalicilsav és származékai, pyrasolonok, anilidek (paracetamol), nem-szeroid gyulladáscsökkentők, WHO 2. lépcső: enyhe opioidok, WHO 3. lépcső: erős hatású opioidok: fentanyl tapasz. Chondroprotectív szerek (glucosamin sulfat, chondroitin sulfat, hyaluronsav), izomrelaxansok.

A gyakori kísérőbetegségek miatti gyógyszeres terápia (hyperuricaemia, köszvény, hypertónia, diabetes, COPD, cardiovasculáris betegségek, OP, GERD, depresszió, hyperthyreosis)

Rehabilitáció során szükséges gyógyszerek: fájdalomcsillapítók (WHO 1-3 lépcső), localisan gyógyszeres pakolások, izomrelaxansok, protonpumpa gátlók, localis steroidok és localanesthetikumok, hangulat javítók, szorongás gátlók

1.4.2. Napi átlagos kötszer- egyéb orvosi és orvostechnikai anyag szükséglet: közepes

Alapbetegség(ek) miatt gyakran szükséges anyagok: ortézisek, mobilitást, önellátást segítő segédeszközök
Rehabilitáció során szükséges anyagok: fizioterápia során használt anyagok, gyógytorna alapvető eszközei, hydro- / balneoterápiához szükséges anyagok

1.4.3. Napi átlagos diagnosztikai anyag (fogyóeszköz) szükséglet kicsi

Alapbetegség(ek) miatt szükséges diagnosztikai anyagok: RTG., ízületi UH
Rehabilitáció alatt szükséges diagnosztikai anyagok: labor, RTG., ízületi UH, EKG, vérnyomásmérő, vércukorszintmérő.

2. 2./ Betegutak leírása

2.1. Hogyan kerül a páciens rehabilitációra? (jellemző beteg utak leírása valószínűségi sorrendben)

Szakrendelések, szakambulanciák javaslata alapján (előjegyzés) rehabilitációs ambulanciáról → NK/NE/rehabilitációs osztály
Alapbetegség szerinti aktív osztály → NK/NE/rehabilitációs osztály

2.2. Mi a jellemzője az adott betegcsoportnak a rehabilitációs ellátás időzítésére vonatkozóan?

Programozható: tervezett

3. A rehabilitációs ellátó helyre vonatkozó kívánalmak leírása

Alapcsomag, ami adottságok függvényében egészíthető ki, de minden ide sorolt betegnek előnyt jelent, ha hydro ill. balneoterápia is rendelkezésre áll

Fekvőbeteg ellátás, járóbeteg ellátás, nappali ellátás, programozható

Alapcsomag, I szint (FB), I és II. szint (JB) a lakóhely közelsége szerint kell dönteni

Az ellátás helyszíne: annak függvénye, hogy a beteg állapota milyen súlyosságú: súlyos esetben a FB ellátás ajánlott, kp és enyhe esetekben a JB ellátás elsősorban NK/NE ellátás megfelelő. A súlyosságon kívül a beteg kültérben történő önálló járásképessége és a tömegközlekedési eszközök használati képessége (d470) a döntő. Szállítási szolgálat igénybe vétele indokolt a NK/NE vagy JB eléréséhez (d470 3-as vagy 4-es), ha nem áll rendelkezésre szállítás napi szinten, akkor FB ellátás javasolt. Tartama: 21-28 nap (FB), 10-15 alkalom (JB), 2-3 hét (NK/NE)

Folytatólagos ambuláns ellátásban (kontrollok, döntés a további rehabilitációs szükségletről) milyen programokra lehet szükség a szokványos ellenőrzésen túl funkcióromlás esetén: egyéb REP-ek: 3-1, 4-1, 6-2, 6-3, 8-2, 9-2, 10-2. Ellátási szint és helyszín: a probléma függvénye.

4. **A rehabilitációs terápiás program kötelezően elvégzendő és dokumentálandó elemei az adott betegcsoportban** a NEAK honlapján közzétett szabályozás szerint

5. **A rehabilitáció eredményességének értékelése**

   5.1. Változást jellemző teszteredmények:

   - **FNO,**
   - **FIM motoros funkciók és FIM összes (kötelező), valamint**
   - **további tesztek a funkciózavar függvényében a NEAK honlapján közzétett szabályozás szerint:** Barthel-index, HAQ, Qswestry, VAS, WOMAC, ROM, 6 perces járásteszt, 3 perces járásteszt, 10-méteres járásteszt, TUG. Gyermekek esetében célskála alkalmazása javasolt.

   5.2. Kimeneti jellemzők: Ízületek és gerinc mozgáshatárainak bővülése, általános kondíció javulás, állapot romlás elkerülése, önellátás visszaállítása ill. javulása, segédeszköz használat elsajátítása,; Munkaképes korosztálynál a foglalkoztatás ismeretében szükség lehet foglalkozási rehabilitáció irányításra (NRSZH, munkaügyi hivatal kp.-tal kapcsolat felvétel); Szociális szükséglet: Idős, segítségre szorulóknál házi szociális szolgálattal kapcsolat felvétel, sz.e. szociális otthoni elhelyezés elindítása, egyéb szociális lehetőségek

6. **Szakmai ajánlás**

   6.1. BNO1

M1500	Elsődleges, általánosult (osteo-)arthrosis
M1530	Másodlagos többizületi arthrosis
M1540	Erosiv osteoarthrosis
M1580	Egyéb polyarthrosis
M1590	Polyarthrosis, k.m.n.
M1600	Elsődleges coxarthrosis, kétoldali
M1610	Egyéb elsődleges coxarthrosis
M1620	Kétoldali, dysplasia okozta coxarthrosis
M1630	Egyéb dysplasiás coxarthrosis
M1640	Kétoldali, posttraumás coxarthrosis
M1650	Egyéb posttraumás coxarthrosis
M1660	Egyéb másodlagos coxarthrosis, kétoldali
M1670	Egyéb másodlagos coxarthrosis
M1690	Coxarthrosis, k.m.n.
M1700	Elsődleges térdizületi arthrosis, kétoldali
M1710	Egyéb elsődleges térdizületi arthrosis
M1720	Kétoldali, posttraumás térdizületi arthrosis
M1730	Egyéb posttraumás gonarthrosis
M1740	Egyéb másodlagos térdizületi arthrosis, kétoldali
M1750	Egyéb másodlagos térdizületi arthrosis

M1790	Térdizületi arthrosis, k.m.n.
M1900	Egyéb elsődleges arthrosis
M1910	Egyéb izületek posttraumás arthrosisa
M1920	Egyéb másodlagos arthrosis
M1980	Egyéb, meghatározott arthrosis
M1990	Arthrosis, k.m.n.
M4000	Tartási kyphosis
M4010	Egyéb másodlagos kyphosis
M4020	Egyéb és nem meghatározott kyphosis
M4030	Lapos-hát syndroma
M4040	Egyéb lordosis
M4050	Lordosis, k.m.n.
M4100	Kisgyermekkori idiopathiás gerincferdülés
M4110	Fiatalkori idiopathiás gerincferdülés
M4120	Egyéb idiopathiás scoliosis
M4130	Mellkasi eredetű gerincferdülés
M4140	Ideg-izom-eredetű scoliosis
M4150	Egyéb másodlagos scoliosisok
M4180	A scoliosis egyéb formái
M4190	Scoliosis, k.m.n.
M4200	A gerinc juvenilis osteochondrosisa
M4210	A gerinc felnőttkori osteochondrosisa
M4290	A gerinc osteochondrosisa, k.m.n.
M4300	Spondylolysis
M4310	Spondylolisthesis
M4320	A gerinc egyéb ankylosisai
M4330	Recidiv atlantoaxialis subluxatio myelopathiával
M4340	Egyéb recidiv atlantoaxialis subluxatio
M4350	Egyéb visszatérő gerincizületi subluxatio
M4360	Ferdenyak
M4380	Egyéb meghatározott deformáló dorsopathiák
M4390	Deformáló dorsopathia, k.m.n.
M4710	Egyéb spondylosis myelopathiával
M4720	Egyéb spondylosis radiculopathiával
M4780	Egyéb spondylosis
M4790	Spondylosis, k.m.n.
M4800	Gerinccsatorna szűkület
M4810	Spondylosis hyperostotica [Forestier]
M4820	A processus spinosusok összeérése (kissing spine)
M4880	Egyéb meghatározott spondylopathiák
M4890	Spondylopathia, k.m.n.
M5100+	Lumbalis és más intervertebralis discus rendell. myelopathiával
M5110	Lumbalis és más intervertebrális discus rendell. radiculopathiával
M5120	Egyéb meghatározott intervertebrális discus dislocatio
M5130	Egyéb meghatározott intervertebrális discus degeneratio
M5180	Egyéb meghatározott intervertebrális discus rendellenességek

M5190	Intervertebrális discus rendellenesség, k.m.n.
M5380	Egyéb meghatározott dorsopathiák
M5390	Dorsopathia, k.m.n.
M8700	Idiopathiás asepticus csontelhalás többszörös lokalizáció
M8705	Idiopathiás asepticus csontelhalás medence és tompor
M8706	Idiopathiás asepticus csontelhalás lábszárcsont
M8707	Idiopathiás asepticus csontelhalás boka és lábfej
M8708	Idiopathiás asepticus csontelhalás egyéb
M8709	Idiopathiás asepticus csontelhalás k.m.n. lokalizáció
M9100	A medence juvenilis osteochondrosisa
M9110	A combfej juvenilis osteochondrosisa [Legg-Calvé-Perthes]
M9120	Coxa plana
M9130	Pseudocoxalgia
M9180	Egyéb juvenilis csípő és medence osteochondrosis
M9190	Juvenilis csípő és medence osteochondrosis, k.m.n.
M9240	A térdkalács juvenilis osteochondrosisa
M9250	A sípcsont és szárkapocs juvenilis osteochondrosisa
M9260	A lábtő juvenilis osteochondrosisa
M9270	A lábközépcsontok juvenilis osteochondrosisa
M9280	Egyéb, meghatározott juvenilis osteochondrosis
M9290	Juvenilis osteochondrosis, k.m.n.
M9300	A combcsont proximalis epiphysisének elcsúszása (nem traumás eredetű)
M9610	Postlaminectomiás syndroma, k.m.n.
M9680	Egyéb beavatkozás utáni csont izomrendszer rendellenességek

6.2. BNO3

M2420	Szalag-rendellenesség
M2450	Ízületi contractura
M2460	Ízületi ankylosis
M2480	Egyéb meghatározott izületi működési zavarok, m.n.o.
M2520	Lötyögő izület
M2530	Az izület egyéb instabilitása
M2550	Ízületi fájdalom
M2560	Ízületi merevség, m.n.o.
M2580	Egyéb, meghatározott izületi rendellenességek
M5320	Gerinc instabilitás
M6240	Izomcontractura
M6250	Izomtömeg vesztés és atrophia, m.n.o.
R2620	Járási nehézség m.n.o.
R2680	Járási és mobilitás egyéb és k.m.n. rendellenessége

6.3. V jelű Z kód

Z9883	Csontizületi szalagműtét utáni egyéb meghatározott állapotok (műtétet követő 6 hónapon túl)

6.4. FNO-k

b280	Fájdalom érzése
b710	Az izületek mobilitási funkciói
b730	Izomerő-funkciók
d410	Az alaptesthelyzet változtatása
d450	Járás
d470	Szállítóeszköz használata

b455	A terheléstolerancia funkciói
b715	Az ízületek stabilitási funkciói
b740	Az izom-állóképesség funkciói
b760	Az akaratlagos mozgási funkciók kontrollja
b770	Járásminta-funkciók
b780	Izmokhoz és mozgási funkciókhoz kapcsolódó érzetek
d240	A stressz és más pszichés terhek kezelése
d415	A testhelyzet megtartása
d430	Tárgyak emelése és hordozása
d440	Finom kézmozdulatok
d445	Kéz- és karhasználat
d465	Helyváltoztatás segédeszköz használatával
d510	Mosakodás
d530	Toilette-használat
d540	Öltözködés
d640	Házimunka végzése